

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної
конференції**

*«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»*

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 18 листопада 2020 року, Кропивницький. – Вид-во ЛА НАУ, 2020, – 360 с.

Організаційний комітет:

Голова:

Неділько С. – начальник Льотної академії НАУ

Заступники голови:

Сорока М. – в.о. заступника начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ;

Неділько В. – директор Науково-виробничого інституту аеронавігації Льотної академії НАУ

Відповідальний секретар – **Козловська О.**

Члени оргкомітету:

Аманжолова Б. – професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

Баранов Г. – професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету (м.Київ);

Гаєвська К. – директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

Дем'янчук В. – начальник науково-дослідного центру НСЦ Украерорух (м.Київ);

Дмитрієв О. – в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху ЛА НАУ;

Жукова А. – проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

Калкманов С. – професор кафедри електричного транспорту Харківського національного університету міського господарства ім. О.М.Бекетова;

Коломоєць О. – провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

Кіліан М. – завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайєнштефан-Трієздорф (Німеччина);

Ковальова О. – помічник начальника академії з громадських зв'язків ЛА НАУ;

Кучинська Є. – директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

Маліновська І. – доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім.проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

Мірзаєв Б. – начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

Павленко М. – зав. кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Письменна М. – декан факультету менеджменту ЛА НАУ;

Рибіцька А. – доктор наук у сфері безпеки Університету ім.Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

Сидоров М. – помічник начальника ЛА НАУ із ЗП та ІР;

Сіроштан С. – начальник редакційно-видавничого відділу ЛА НАУ;

Тимочко О. – професор кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Українцева Т. – в.о. директора науково-технічної бібліотеки ЛА НАУ;

Українець Є. – професор кафедри конструкції та міцності ЛА та двигунів Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

<i>О.В. Бродова, Г.Ю. Жук</i>	
Формування професійно-ціннісної установки у майбутніх пілотів вищих льотних навчальних закладів в процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін.....	34
<i>А.А. Жукова, В.А. Котович</i>	
Краткий обзор токсичности и вреда противообледенительных жидкостей. Способы их уменьшения	36
<i>О. Дмитрієв, І. Келлер</i>	
Показники порівняльної оцінки діяльності оператора авіаційно-транспортної системи.....	39
<i>П.В. Колоколов, А.Н. Васильєв</i>	
Разработка виртуальной лаборатории по «Основам электротехники и электроники» в среде MULTISIM.....	41
<i>А.В. Залевський, Б.В. Кургановський</i>	
Методика діагностування та прогнозування надійності газотурбінного двигуна.....	43
<i>Н.І. Кушнерова, Є.Ю. Балан</i>	
Вимоги до забезпечення безпеки польотів безпілотних літальних апаратів	44
<i>С.О. Кушнір</i>	
Бортовой радиолокатор – «очи» і «вуха» сучасного винищувача.....	46
<i>О. Дмитрієв, І. Падалка</i>	
Методика діагностування та прогнозування надійності газотурбінного двигуна.....	48
<i>І.О. Падалка, В.Г. Лозовский</i>	
Можливість застосування нейронних мереж для діагностики авіаційної техніки.....	49
<i>О. Дмитрієв, І. Падалка</i>	
Перехід середньо магістральних літаків на авіаційне сконденсоване паливо	50
<i>В. Досужий, О. Дмитрієв</i>	
Порівняльний аналіз системи підготовки операторів БАС у США та Україні.....	51
<i>О.В. Бродова, Салім Самер Иззелдін Ель Садіг</i>	
Програма оцінки психічної надійності пілотів-інструкторів авіаційного загону з метою підвищення безпеки польотів і ефективності льотної підготовки.....	54
<i>Ю.Б. Ситник, О.Ю. Ситник</i>	
Безпека польотів як провідний фактор конкурентоспроможності авіакомпанії	56
<i>И.Л. Смирнова, И.Р. Останин</i>	
Основные эксплуатационно-технические характеристики бортового оборудования и обобщенные показатели эффективности технической эксплуатации воздушного судна	58
<i>И.Л. Смирнова, В.В. Смирнов</i>	
Необходимость повышение эксплуатационной надёжности интегрированного комплекса бортового оборудования	60
<i>В. Білогузов, Р. Степаненко</i>	
Вплив ігнорування льотним екіпажем стандартних процедур на процеси прийняття рішень	62
<i>О. Задкова, С. Бєлий</i>	
Контроль якості підготовки майбутніх пілотів в умовах автоматизації процесу ПП ЛС	63
<i>О. Задкова, Д. Боярчук</i>	
Формування базових професійних умінь курсантів у період льотної практики	64
<i>О.В. Задкова, М.О. Куценко</i>	
Проект програми підготовки пілотів до дій в ОС	65
<i>О.В. Задкова, М.О. Новак</i>	
Аналіз помилкових дій екіпажу автоматизованого ПС	67
<i>А.В. Хафизов</i>	
Идентификация сдвига ветра бортовым радиолокатором.....	69

Формування професійно-ціннісної установки у майбутніх пілотів вищих льотних навчальних закладів в процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін

В даний час суспільством усвідомлюється необхідність виховання соціально активних професіоналів, що володіють не тільки фундаментальними знаннями і готовністю до якісного виконання діяльності, а й прагненням до самовдосконалення в професії. Система освіти покликана забезпечити різнобічний і своєчасний розвиток в учнів їх творчих здібностей, становлення навичок самоосвіти, актуалізацію активної життєвої і професійної позиції, навчання основним принципам побудови професійної кар'єри і навичкам поведінки на ринку праці; підготовку високоосвічених людей і висококваліфікованих фахівців, здатних до професійного росту і професійної мобільності в умовах інформатизації суспільства і розвитку наукоємних технологій.

Відповідно, в якості ведучої стратегії професійної освіти визначається розвиток особистості майбутнього фахівця як «персоналізованої, самовизначеної самості серед інших, для інших і тим самим - для себе» (В.І.Слободчиков, Є. І. Ісаєв), становлення професіонала як суб'єкта своїх змін і розвитку в професії, здатного перетворювати власну професійну діяльність в предмет компетентних перетворень [1].

Однак найчастіше професійна освіта орієнтована на розвиток переважно професійної операційної сфери. Багато авторів (А.А. Бодальов, В.А. Бодров, А.А. Деркач, А.К. Маркова та ін.) вважають, що для повноцінної професійної підготовки необхідний всебічний розвиток особистості майбутнього фахівця, її мотиваційної, емоційно-вольової, пізнавальної сфер. Інтегративний розвиток всіх сфер особистості майбутнього спеціаліста можливий тільки при формуванні сталого прагнення до саморозвитку і самовдосконалення, що, на наш погляд, виражається у формуванні ціннісної установки на досягнення успіху в рамках обраної професійної діяльності [2, 3, 4, 5].

Сформована ціннісна установка на досягнення професійного успіху могла б сприяти усвідомленню майбутніми фахівцями власної значущості в обраній професії, бути мотивуючим фактором саморозвитку і самовдосконалення, а також фактором успішної адаптації на етапі освоєння професійної діяльності.

Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми формування установки показав, що існують різні види установок: актуальні і фіксовані; елементарні і соціальні; смислові, цільові, операційні. Також виділені основні функції (інструментальна, функція самозахисту, ціннісно-експресивна, пізнавальна) та компоненти установки (когнітивний, афективний, поведінковий).

Особистісно орієнтований, аксіологічний та акмеологічний підходи дозволили виділити такий науково-педагогічний феномен, як ціннісна установка на досягнення професійного успіху, який розглядається як фактор виникнення стійкого прагнення до професійного саморозвитку і самовдосконалення в майбутній професійній діяльності. Ціннісна установка на досягнення професійного успіху покликана здійснити професійний успіх (як об'єкт) і процес його досягнення значущими для суб'єкта професійної діяльності - в нашому дослідженні - майбутніх пілотів цивільної авіації. Так, ціннісна установка на досягнення професійного успіху має на увазі внутрішній стан готовності майбутнього пілота до сприйняття досягнення професійного успіху як значущого і бажаного для себе і визначає його активність, спрямовану на їх реалізацію.

Формування ціннісної установки на досягнення професійного успіху є актуальною проблемою для сучасної професійної освіти, метою якої є виховання компетентних фахівців, володіючих прагненням і навиком саморозвитку та самовдосконалення в обраній професії.

Інтеграція системного, аксіологічного, акмеологічного, особистісно-орієнтованого підходів виявила необхідність формування ціннісної установки на досягнення професійного успіху у майбутніх пілотів цивільної авіації на етапі професійної підготовки, що забезпечує стійке прагнення майбутніх фахівців до досягнення успіху шляхом адекватного оцінювання власних особистісних якостей і здібностей, правильного визначення мети й планування, а також уміння долати кризові ситуації.

Категорія ціннісної установки на досягнення професійного успіху має на увазі під собою внутрішній стан готовності людини до сприйняття професійного успіху як значимого і визначає активність людини, спрямовану на його реалізацію. Формування ціннісної установки, яка робить досягнення професійного успіху (як об'єкт) корисним і цінним для суб'єкта (майбутнього фахівця), розширюючи аксіологічне поле особистості набором цінностей, характерних для певної професійної діяльності. Сформована ціннісна установка на досягнення професійного успіху дозволяє посилити виховну складову освітнього процесу, спрямованого на отримання професії, з огляду на те, що етап професійної підготовки є найбільш оптимальним для формування установок, так як студентський вік характеризується змінами в пізнавальних процесах, емоційній та мотиваційній сферах.

Модель процесу формування ціннісної установки на досягнення професійного успіху у майбутніх пілотів цивільної авіації включає в себе концептуально-цільовий, змістовно-організаційний і результативно-оцінний блоки. Реалізація у подальшому розробленої педагогічної моделі дозволить підвищити ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців шляхом формування прагнення до саморозвитку та самовдосконалення, розширення знань про зміст нормативних вимог обраної професії, всебічний розвиток особистості майбутнього фахівця, формування мотиваційної, пізнавальної сфер, оволодіння майбутніми фахівцями стратегіями вибудовування професійного шляху, способами професійного прогнозування і цілепокладання, збагачення професійно-значущого суб'єктного досвіду, розвиток і актуалізація професійно-особистісних характеристик майбутніх спеціалістів, покликаних забезпечити досягнення професійного успіху.

Процес формування ціннісної установки повинен будуватися на фундаментальних засадах сучасної професійної освіти, шляхом формування системи знань про професії, ціннісного ставлення до діяльності пілота і готовності до неї. Будучи сформованою, ціннісна установка здатна забезпечити всебічний розвиток особистості майбутніх фахівців, збагатити їх професійно-значущий суб'єктний досвід, розвинути і актуалізувати їх професійно-особистісні характеристики.

Література

1. Слостенин, В.А. и др. Педагогика: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений [Текст] / В.А. Слостенин, И.Ф. Исаев, Е.Н. Шиянов; под ред. В.А. Слостенина. - М.: Издательский центр "Академия", 2002. - 576 с. - ISBN 5-76950878-7.
2. Бодалев, А.А. Вершина в развитии взрослого человека : характеристики и условия достижения [Текст] / А.А. Бодалев. - М. : Флинта : Наука, 1998. - 168 с. ISBN 5-02-008278-3.
3. Бодров, В.А. Психология профессиональной пригодности: учебное пособие для вузов [Текст] / В.А. Бодров. - М. : ПЕР СЭ, 2001 - 511 с. - ISBN 5-92920156-0.
4. Деркач, А.А. Акмеологические основы развития профессионала [Текст] / А.А. Деркач. - М. : Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж : НПО «МОДЭК», 2004. - 752 с. - ISBN 5-7695-1506-6.
5. Маркова, А.К. Психология профессионализма [Текст] / А.К. Маркова. - М.: Международный гуманитарный фонд «Знание», 1996. - 312 с. -ISBN 587633-016-7.